

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับและขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยองค์ประกอบอยู่ 2 ระยะ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 444 คน (ข้อมูลสถิติจังหวัดหนองคาย. วันที่ 10 มิถุนายน 2554) ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้

1.1 ผู้บริหาร	จำนวน 44 คน
1.2 สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน 176 คน
1.3 คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 152 คน
1.4 ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 72 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางตารางเครจซี่ และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 339 คน โดยแยกได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร	จำนวน 40 คน
2.2 สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน 123 คน

2.3 คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 113 คน
2.4 ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 63 คน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	บุคลากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหาร	44	40
2. สมาชิกสภาเทศบาล	176	123
3. คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	152	113
4. ผู้ดูแลเด็ก	72	63
รวม	444	339

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย มีองค์ประกอบอยู่ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย รายละเอียดวิธีดำเนินการนำเสนอ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อเป็นกรอบในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 40 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 123 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 113 คน และผู้ดูแลเด็ก จำนวน 63 คน รวมทั้งหมด 339 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

2.1 ผู้บริหาร	จำนวน 40 คน
2.2 สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน 123 คน
2.3 คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 113 คน
2.4 ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 63 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ มีการดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม เพื่อทราบสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับกรณีมีส่วนร่วม จากแนวคิด ทฤษฎี เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของ สมนึก ภักดิ์ทิษณี (2550 : 31-33)

1.3 สร้างแบบสอบถาม ตามขอบข่ายเนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

1.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความเหมาะสมตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรง ด้านเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาและการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม (Wording) ประกอบด้วย 3 ท่าน ดังนี้

1.5.1 นายสมเกียรติ โคธิเวทย์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งครู คศ. 3 โรงเรียนบ้านโคกป่าฝาง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

1.5.2 นายกรเมศ ละอ่อนเอกกุลภักดิ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งครู คศ. 3 โรงเรียนชุมชนบ้านปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

1.5.3 นายไพบุลย์ พิลาพรม กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง หัวหน้ากองการศึกษา ระดับ 6 เทศบาลตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้อง ความเหมาะสมและครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความตามกับองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากนั้น หากคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเมินผลเพื่อพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความตามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม (ไพศาล วรรคำ. 2555 : 262-263) ดังนี้

สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	+1
ไม่แน่ใจ	มีคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	-1

ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินค่า IOC ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลอง Try out ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย มีค่าจำแนกระหว่าง 0.33 - 0.81 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวกับการปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 78-80)

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่ม ตามขอบข่ายเนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบอุปนัย (Analytic Induction) (สุภางค์ จันทวานิช, 2549 : 131) กล่าวคือ เป็นการสร้างข้อสรุปจากข้อมูล ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามตลอดเวลาในการวิจัยโดยพรรณาวิเคราะห์

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โดยการพรรณาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ เช่น ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วทำการแปลผลการเทียบเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

ระดับปัญหาการบริหารจัดการ	มากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารจัดการ	มาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารจัดการ	ปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารจัดการ	น้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารจัดการ	น้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

2.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารจัดการ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารจัดการ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารจัดการ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารจัดการ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารจัดการ มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1.1 หาค่าความเที่ยงตรงข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency) โดยใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 70 -73)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation)

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 109)

$$R_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	R_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อ
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อ
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อของทุกคน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อยกกำลังสอง

1.1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการปฏิบัติงานของครู
 ทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
 โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116 - 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mena) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard deviation) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 123 - 124)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวม
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตามสถานภาพ ตามตำแหน่ง โดยใช้ค่า F-test (One-way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 126)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
	MS_B	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม